

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky **M. K.**, bývajúcej v B., zastúpenej Mgr. M. D., advokátom Advokátskej kancelárie B. & D., s.r.o., so sídlom v B., proti odporcovi **J. O.**, bývajúcemu v B., za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu **G. S. P., a.s.**, so sídlom v B., zastúpeného JUDr. D. H., advokátom v B., o **zaplatenie 3 202,22 € s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 15 C 102/2008, o dovolaní navrhovateľky proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 13. júla 2009, sp. zn. 8 Co 166/2009, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie navrhovateľky **o d m i e t a .**

Navrhovateľka je povinná zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu náhradu trov dovolacieho konania v sume 152,77 € k rukám JUDr. D. H., advokáta v B., do 3 dní.

Odporcovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava II uznesením z 27. februára 2009, č.k. 15 C 102/2008-172 konanie pre prekážku veci právoplatne rozhodnutej zastavil. Navrhovateľke náhradu trov konania proti odporcovi nepriznal. Zároveň jej uložil povinnosť zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu náhradu trov konania v sume 298,75 € na účet advokáta JUDr. D. H., do troch dní od právoplatnosti uznesenia. Rozhodol tak po zistení, že o rovnakom návrhu navrhovateľky už bolo právoplatne rozhodnuté v trestnom konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 2T 119/2008. Rozhodnutie o náhrade trov konania odôvodnil ustanovením § 146 ods. 2, veta druhá, O.s.p. s prihliadnutím

na skutočnosť, že v čase podania návrhu navrhovateľkou na súde prekážka veci rozhodnutej v adhéznom konaní neexistovala, keď vznikla až v priebehu konania, a preto navrhovateľke vzniklo právo na náhradu trov konania proti odporcovi a vedľajšiemu účastníkovi, ktorú jej však nepriznal, nakoľko si trovy právneho zastúpenia nevyčísliła v zákonnej 3-dňovej lehote. O uložení povinnosti navrhovateľky zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu náhradu trov konania v sume 298,75 € rozhodol súd z dôvodu, že vznik týchto trov konania zavinila navrhovateľka a jej právny zástupca tým, že v čase, keď bolo právnenému zástupcovi doručené uznesenie zo dňa 15. augusta 2008, č.k. 15 C 102/2008-116 o ustanovení znalca, vedeli o prekážke veci začatej aj rozsúdenej, ktorú skutočnosť súdu neoznámili.

Krajský súd v Bratislave na odvolanie navrhovateľky uznesením z 13. júla 2009, sp. zn. 8 Co 166/2009 napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne v zmysle § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil. Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania proti navrhovateľke nepriznal. Navrhovateľke uložil povinnosť zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov odvolacieho konania vo výške 79,05 € na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka JUDr. D. H., do troch dní od právoplatnosti uznesenia. Ustálil, že nakoľko trestný rozkaz zo dňa 31. júla 2008, č.k. 2T 119/2008-124, ktorým bolo uložené odporcovi zaplatiť navrhovateľke náhradu škody na zdraví vo výške 334 349,-- Sk, v ktorej bola zahrnutá aj náhrada za bolesť v sume 290 210,-- Sk, nadobudol v priebehu tohto konania právoplatnosť dňa 19. augusta 2008, vznikla tým prekážka veci právoplatne rozhodnutej, pre ktorú nie je možné v konaní o tom istom nároku ďalej pokračovať. Pokiaľ sa navrhovateľka v odvolaní dovoľávala navýšenia náhrady za bolesť o 30 bodov v znaleckom posudku č. 278/08, odvolací súd mal za to, že ide o nový nárok navrhovateľky nad rámec petitu návrhu, o rozšírenie ktorého do vynesenia napadnutého prvostupňového rozhodnutia nedošlo žiadnym relevantným dispozitívnym procesným návrhom navrhovateľky tak, aby bol spôsobilým predmetom ďalšieho konania. Na rozdiel od súdu prvého stupňa mal za to, že navrhovateľke vznikla povinnosť nahradiť trovy konania odporcovi a vedľajšiemu účastníkovi podľa ustanovenia § 146 ods. 2, veta prvá, O.s.p.; nakoľko však odporca ani vedľajší účastník nepodali odvolanie voči výroku o trovách konania, nebolo možné s ohľadom na zásadu zákazu reformatio in peius zmeniť navrhovateľkou napadnutý výrok o nepriznaní trov konania v jej neprospech a odvolaniu navrhovateľky vyhovieť. Dospel tiež k záveru, že neobstoja ani tvrdenia navrhovateľky z hľadiska predpokladov významných pre uplatnenie ustanovenia § 150 O.s.p. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu, čo do potvrdzujúceho výroku a výroku o trovách odvolacieho konania priznaných vedľajšiemu účastníkovi, podala dovolanie navrhovateľka, ktorá navrhla uznesenie odvolacieho súdu v napadnutej časti zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania odôvodnila ustanovením § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. a § 237 písm. f/ O.s.p., tvrdiac, že postupom odvolacieho súdu jej bola odňatá možnosť konať pred súdom. Mala za to, že odvolací súd nesprávne potvrdil uznesenie prvostupňového súdu a zaviazal ju na zaplatenie trov konania – znaleckého dokazovania. Podľa názoru navrhovateľky v danom prípade boli splnené všetky kritéria vymedzené ustanovením § 150 O.s.p. V dôvodoch dovolania podrobne rozoberala skutkový a právny stav veci.

Odporca sa k dovolaniu navrhovateľky nevyjadril.

Vedľajší účastník na strane odporcu navrhol dovolanie navrhovateľky zamietnuť a zaviazat' ju k náhrade trov dovolacieho konania v sume 152,77 €.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr to, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.), a bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, voči ktorému takýto opravný prostriedok nie je prípustný.

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol uznesením. V zmysle ustanovenia § 239 O.s.p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnuté zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p.) alebo ak odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 písm. b/ veta prvá O.s.p.). Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na

podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Podľa doslovného znenia § 239 ods. 3 O.s.p. však ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia, ak ide o uznesenie o príslušnosti, predbežnom opatrení, poriadkovej pokute, znalečnom, tlmočnom, o odmietnutí návrhu na zabezpečenie predmetu dôkazu vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva a **o trovách konania**, ako aj o tých uzneseniach vo veciach upravených Zákonom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením.

Nakoľko je v prejednávanej veci dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu v časti, v ktorej odvolací súd potvrdil uznesenie prvostupňového súdu pričom nejde o prípad podľa § 239 ods. 1, 2 O.s.p. a v časti o trovách konania, je nepochybné, že prípustnosť dovolania navrhovateľky z ustanovenia § 239 O.s.p. nemožno vyvodiť.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1, veta druhá O.s.p., ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnuť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. (či už to účastník namieta alebo nie) neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti uzneseniu podľa § 239 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku alebo uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom). Existencia niektorej z vyššie uvedených väd však dovolacím súdom nebola v konaní zistená.

So zreteľom na navrhovateľkou tvrdený dôvod prípustnosti dovolania sa Najvyšší súd Slovenskej republiky osobitne zameril na otázku opodstatnenosti tvrdenia, že v prejednávanej veci jej súdom bola odňatá možnosť pred ním konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Odňatím možnosti konať sa v zmysle uvedeného ustanovenia rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Predmetnému dôvodu dovolania sú vlastné tri pojmové znaky : 1/ odňatie možnosti konať pred súdom, 2/ to, že k odňatiu možnosti konať došlo v dôsledku postupu súdu, 3/ možnosť konať pred súdom sa odňala účastníkovi konania. Vzhľadom k tej skutočnosti, že zákon bližšie v žiadnom zo svojich ustanovení pojem odňatie možnosti konať pred súdom nešpecifikuje, pod odňatím možnosti konať pred súdom je potrebné vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorý znemožňuje účastníkovi konania realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov, priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov.

O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/ O.s.p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva. O taký prípad v prejednávanej veci nejde z dôvodu, že odvolací súd pri prejednávaní a rozhodovaní veci postupoval v súlade s právnymi predpismi a navrhovateľke neznemožnil uplatniť procesné práva priznané jej právnym poriadkom na zabezpečenie jej práv a oprávnených záujmov.

Odňatie možnosti pred súdom konať nemožno vidieť ani v právnych záveroch, na ktorých odvolací súd založil svoje rozhodnutie. Ustanovenie § 237 písm. f/ O.s.p. dáva odňatie možnosti konať pred súdom do súvislosti výlučne s faktickou procesnou činnosťou súdu, a nie s právnym hodnotením veci zaujatým v napadnutom rozhodnutí. Právne posúdenie veci súdom je realizáciou jeho rozhodovacej činnosti a nemôže zakladať dôvod prípustnosti dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p., pretože súd neporušuje žiadnu procesnú povinnosť vyplývajúcu mu zo zákona, ani procesné právo účastníka.

Skutočnosť, že by rozhodnutie prípadne aj spočívalo na nesprávnom právnom posúdení veci, môže byť len odôvodnením dovolania v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. v prípade, ak je dovolanie prípustné, a nie dôvodom jeho prípustnosti podľa § 236 a nasl. O.s.p.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). I keby teda tvrdenia dovolateľky boli opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), dovolateľkou vytýkaná skutočnosť by mala za následok vecnú nesprávnosť napadnutého uznesenia, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad ale v prejednávanej veci nešlo).

Keďže v danom prípade dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu nie je podľa § 239 O.s.p. prípustné a vady uvedené v § 237 O.s.p. neboli zistené, Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie navrhovateľky ako neprípustné podľa § 218 ods. 1 písm. c/ v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p. odmietol. S poukazom na právnu úpravu dovolacieho konania nezaoberal sa napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní úspešnému odporcovi a vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti navrhovateľke, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd priznal vedľajšiemu účastníkovi náhradu, ktorá spočíva v odmene advokáta za jeden úkon právnej služby, ktorý poskytol vedľajšiemu účastníkovi vypracovaním vyjadrenia k dovolaniu z 5. marca 2010 (§ 14 ods. 1 písm. c/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb). Sadzbu tarifnej odmeny určil podľa § 10 ods. 1 tejto vyhlášky vo výške 121,17 € (v akej ju vyčíslil právny zástupca vedľajšieho účastníka), čo pri pripočítaní náhrady výdavkov za miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné vo výške jednej stotiny výpočtového základu

(7,21 €) a 19 % DPH (24,39 €) predstavuje spolu 152,77 €. Odporcovi trovy dovolacieho konania nepriznal z dôvodu, že nepodal návrh na ich priznanie.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 9. júna 2010

JUDr. Vladimír Magura, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Adriána Borovská